

Participatie in stappen

MIRT-verkenning OV-knoop Eindhoven

Definitief: 17-03-2024

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	MIRT-verkenning OV-knoop.....	3
3	Participatiedoel en -strategie	5
4	Participatieaanpak gebied A.....	7
4.1	Participatiegroepen en bijbehorende werkvormen	7
4.2	Participatiemomenten.....	8
	Participatieaanpak gebied B	12
4.3	Participatiegroepen en bijbehorende werkvormen	12
4.4	Participatiemomenten.....	13
5	Communicatie	17

1 Inleiding

Eindhoven en de directe omgeving groeien. Er verandert veel rondom het station. Ook reizen steeds meer mensen met de trein. We willen Eindhoven bereikbaar houden en iedereen een fijne plek geven om te wonen en werken. Voor mensen die er nu wonen én in de toekomst komen wonen. Daarvoor zijn grote aanpassingen nodig aan het openbaar vervoer rondom het bus- en treinstation. We noemen dat ook wel de OV-knoop.

Op dit moment maken iedere dag zo'n 120.000 mensen gebruik van het bus- en treinstation. In 2040 groeit dat aantal misschien naar 180.000. De OV-knoop is het middelpunt van het netwerk van openbaar vervoer in de regio. Dit busstation kan het aantal reizigers nu al niet aan. En ook het spoor rond Eindhoven heeft, na de beoogde extra verbindingen tussen Eindhoven en Düsseldorf en anderzijds tussen Eindhoven en Breda, zijn maximale capaciteit bijna bereikt. Verdere groei op het spoor lijkt niet mogelijk.

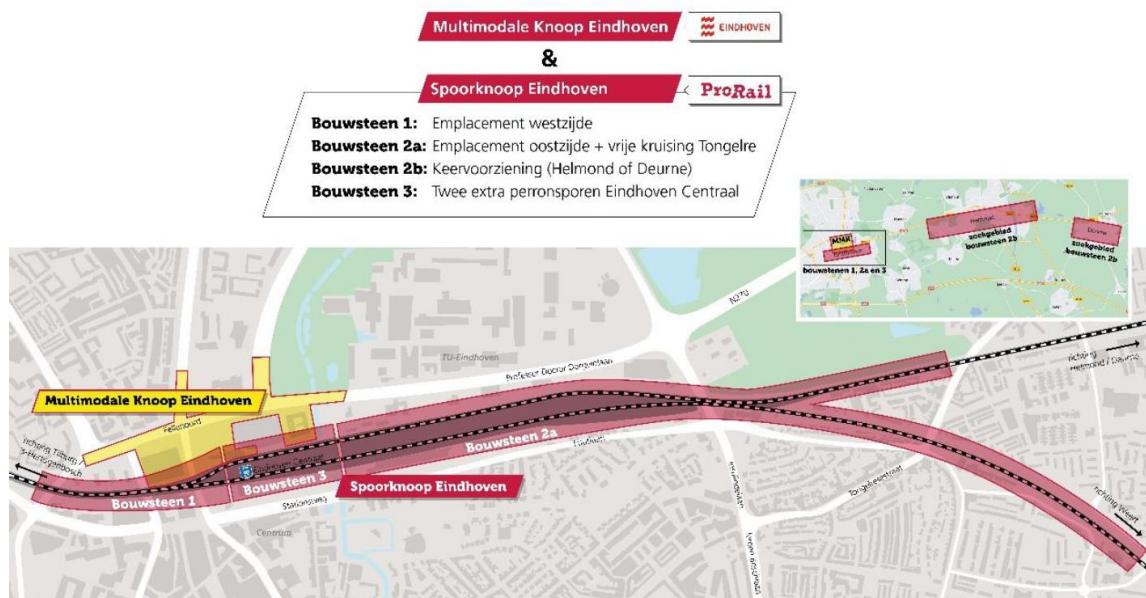
De oplossing is een knooppunt van hoge kwaliteit, waar bus, trein, taxi, deelauto en fiets elkaar ontmoeten. Een knooppunt dat past bij de ontwikkeling van de Brainportregio Eindhoven. Met plek voor alle belangrijke regionale, nationale en internationale verbindingen.

2 MIRT-verkenning OV-knoop

De aanpassingen aan het station en de sporen worden onderzocht in het project MIRT¹-verkenning OV-knoop Brainportregio Eindhoven.

Dit project bestaat uit twee onderdelen (zie figuur 1):

- 1) MIRT-verkenning Spoorknoop Eindhoven (SKE), over de uitbreiding van de spoorcapaciteit (d.w.z. extra treinen en extra reizigers) in en rond het station,
- 2) MIRT-verkenning Multimodale Knoop Eindhoven (MMK), voornamelijk over het busstation, fietsenstalling en stationsgebouw aan de noordzijde.

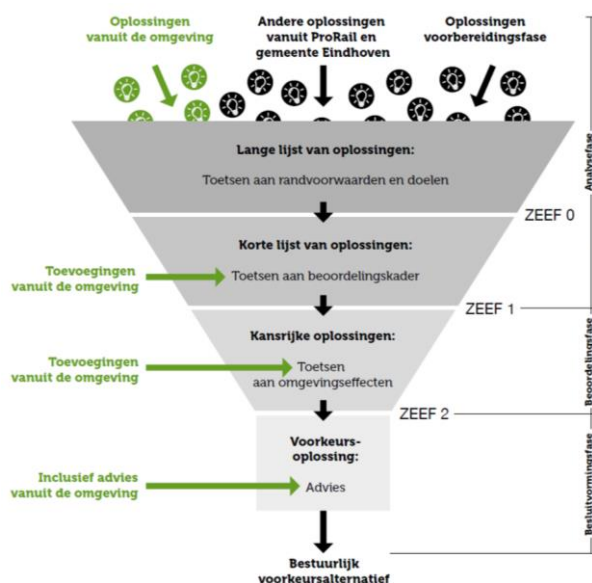
Figuur 1: Overzicht van projectgebieden en bouwstenen van de MIRT-verkenningen

Een totaal MIRT-proces bestaat uit vier stappen. Beide onderdelen van de OV-knoop bevinden zich nu in de verkenningsfase (dikgedrukt):

¹ MIRT: Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport

1. Voorbereidingsfase; in deze fase wordt onderzocht wat het probleem is en hoe dit betaald kan worden. Deze fase eindigt met een startbeslissing².
2. **Verkenningfase; in deze fase werken we toe naar één oplossing per onderdeel van de OV-knoop (voorkeursalternatief). Dat doen we met in ieder geval alle ideeën uit de voorbereidingsfase én de voorgestelde ideeën uit de participatie. Deze fase eindigt met een voorkeursbeslissing (beoogd in 2025).**
3. Planning- en studiefase; in deze fase werken we het voorkeursalternatief verder uit, zodat dit klaar is voor een aannemer om te bouwen. Deze fase eindigt met een projectbeslissing.
4. Aanlegfase; in deze fase wordt het ontwerp buiten gebouwd. Deze fase eindigt met een opleveringsbeslissing.

Het proces zit nu in de verkenningfase, waarin we van veel oplossingen toewerken naar één voorkeursalternatief (VKA) per onderdeel van de OV-knoop maar wel in samenhang bekeken. Het MIRT-verkenningproces is verdeeld in verschillende fases, waarbij via een trechtering (zie figuur 2) steeds een selectie van oplossingsrichtingen wordt gemaakt op basis van beoordelingscriteria. Het aantal oplossingsrichtingen wordt dus in elke stap kleiner en het detailniveau van de uitwerking neemt in elke stap toe. Elke stap wordt voorbereid door de projectteams, de omgeving mag daarin meedenken en uiteindelijk beslissen de bestuurders van de initiatiefnemende partijen. Op verschillende aspecten, zie groene tekst in figuur 2, wordt dus input vanuit de omgeving gevraagd. Voor beide onderdelen werken we toe naar een voorkeursalternatief dat binnen de randvoorwaarden optimaal bijdraagt aan de doelstellingen. Het beoogd resultaat van de MIRT-verkenningen is een gedragen voorkeursbesluit door de initiatiefnemende partijen, waarmee de voorkeursalternatieven worden vastgesteld en de volgende fase, de planning- en studiefase wordt gestart.

Figuur 2: Trechteringsproces MIRT-verkenning

² [Startdocument MIRT-verkenning OV-Knoop Brainport Eindhoven](#)

3 Participatiedoel en-strategie

De plannen van de OV-knoop hebben impact op de directe omgeving en daarmee zijn er ook zorgen van persoonlijke aard, maar ook economische en maatschappelijke aard. Daarom is het belangrijk om met die directe omgeving te participeren.

Participatie betekent 'meedenken'. In de MIRT-verkenning OV-Knoop Brainportregio Eindhoven is ruimte voor ideeën, oplossingen, plannen of belangrijke onderwerpen uit de omgeving om daarmee de OV-knoop plannen te verrijken. Die omgeving bestaat uit bewoners, ondernemers, belangenorganisaties en andere belanghebbenden uit het gebied. Zo werken we samen aan oplossingen voor de plannen. En vullen we de plannen aan met lokale kennis en creativiteit uit de omgeving.

Als belanghebbende kunt u meedenken door via bijeenkomsten uw ideeën, oplossingen, plannen en belangrijke onderwerpen te delen. Daarna volgt een proces om van veel oplossingen toe te werken naar één oplossing (voorkeursalternatief). Tijdens dit proces houden we u op de hoogte en kunt u blijven meedenken. Wij kijken óf en hoe we uw ideeën kunnen meenemen in de plannen. Zo zorgen we voor betrokkenheid van bewoners, ondernemers en andere geïnteresseerden.

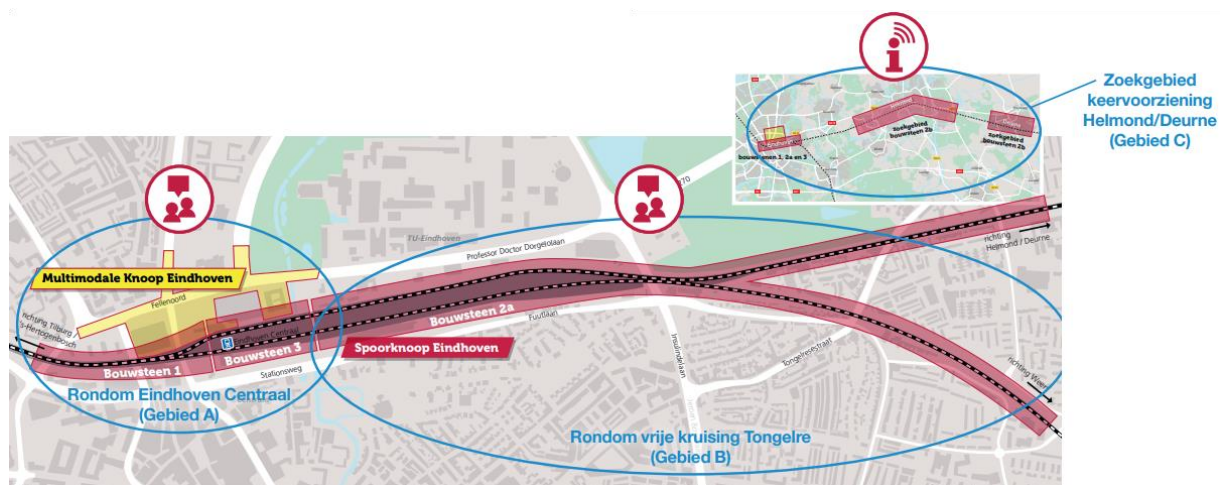
We gebruiken vier verschillende niveaus van meedenken:

1. **Informeren en uw mening geven** – iedereen krijgt informatie over de plannen en mag reageren op de plannen. We communiceren dit naar geïnteresseerden via onder andere: website, digitale nieuwsbrief, lokale media, brieven en informatiebijeenkomsten.
2. **Raadplegen** – de betrokken groep heeft een toetsende/adviserende rol. Voorstellen bespreken we met deze groep. Met de gekregen informatie komen we tot een definitief plan.
3. **Adviseren** – in gesprek met de betrokken groepen halen we ideeën, suggesties en oplossingsrichtingen op. Hiermee vullen we, als dat mogelijk is, het plan aan. Via 'raadplegen' leggen we het plan voor aan de betrokken groepen.
4. **Coproduceren** – na het ophalen van de ideeën, suggesties en oplossingsrichtingen werken we die uit samen met de betrokken groepen. Dat is dus anders dan bij 'adviseren', waar we de informatie mee terugnemen om het plan uit te werken.
5. **(Mee)beslissen** – de betrokken groepen hebben een stem in het maken van de beslissingen.

Voor de participatie hebben wij het projectgebied onderverdeeld in drie gebieden, zie figuur 4. Het niveau waarop u kunt meedenken, verschilt per gebied door de tijd.

- **Gebied A** richt zich op de omgeving van het bus- en treinstation. De participatie hiervoor heeft betrekking op de plannen voor:
 - Het westelijk spooremlacement
 - Twee extra perronsporen op Eindhoven Centraal
 - Het busstation aan de noordzijde
 - De fietsenstalling aan de noordzijde
 - Locaties taxi, Kiss&Ride, deelvervoer, treinvervangende en internationale bussen
 - De stationshal aan de noordzijde, inclusief de reizigerstunnel, de perrons, de trappen en liften, en de commerciële voorzieningen.
- **Gebied B** De participatie hiervoor richt zich op de plannen van een vrije spoorkruising ter plaatse van de spoorsplitsing in de wijk Tongelre in Eindhoven. Er zijn daarvoor ook aanpassingen van het spoor op het oostelijk emplacement benodigd.
- **Gebied C** richt zich op voorziening waarmee treinen kunnen keren (keervervoorziening) in Helmond en/of Deurne. Hierover worden in eerste instantie de Provincie Noord-Brabant en gemeenten Helmond en Deurne (als vertegenwoordiging van de omgeving) betrokken om met de plannen mee te denken. Brede participatie volgt voor dit gebied, zodra oplossingen concreter in beeld zijn. Op gebied C wordt in dit plan dan nu ook niet verder op ingegaan.

Elk gebied kent zijn eigen participatiestrategie- en aanpak. Dit wordt in de volgende hoofdstukken beschreven.

Figuur 3: Deelgebieden voor participatie

4 Participatieaanpak gebied A

4.1 Participatiegroepen en bijbehorende werkvormen

Tijdens het participatieproces zijn er verschillende groepen te onderscheiden. Deze groepen, hun rol en bijbehorende wijze van betrekken worden in dit hoofdstuk kort toegelicht.

Participatiegroep A1: Ketenpartners (coproduceren)

Deze groep bestaat uit alle direct betrokkenen bij het project, denk hierbij aan de gemeente Eindhoven, provincie Noord-Brabant, ProRail, NS Stations, spoorvervoerders en het bevoegd gezag, zoals het waterschap en de veiligheidsregio. Zij hebben een coproducerende en/of meebeslissende rol in het proces.

Deze partijen worden intensief betrokken door middel van de reguliere projectstructuur en -overleggen, zoals ontwerpateliers. De ketenpartners worden ook uitgenodigd voor de werkateliers (die hoofdzakelijk bedoeld zijn voor participatiegroep 2) om inzicht te krijgen in de belangen van andere stakeholders.

Participatiegroep A2: Georganiseerde externe stakeholders (adviseren)

De groep bestaat uit alle georganiseerde partijen in en rond het gebied die in meer of mindere mate een belang hebben bij de OV-knoop. Denk hierbij aan organisaties met een economisch, zakelijk, en/of maatschappelijk belang, zoals grondeigenaren in het gebied, projectontwikkelaars, ondernemers, woningcorporaties, belangenverenigingen, (onderwijs)instellingen etc.

Deze groep wordt betrokken via de werkateliers per participatiemoment (zie hoofdstuk 4.2). Vanwege het economische, zakelijke en/of maatschappelijke belang van sommige georganiseerde externe stakeholders is er voor hen ook de mogelijkheid om 1-op-1 gesprekken te voeren. Tijdens deze gesprekken kan er inhoudelijk worden ingegaan op meer specifieke onderwerpen die voor de desbetreffende stakeholder relevant zijn.

Participatiegroep A3: Individuele externe stakeholders, zoals (toekomstige) bewoners, reizigers en gebruikers van het gebied (adviseren)

Iedereen die niet vanuit een organisatie meedenkt over de toekomst van de OV-knoop, maar wél een persoonlijk belang heeft, behoort tot deze groep. Dit zijn bijvoorbeeld de (toekomstige) bewoners van het gebied, gebruikers van het gebied en reizigers.

Deze groep wordt op twee manieren betrokken, namelijk bij participatiebijeenkomsten en online raadpleging. Daarnaast wordt er bekeken wat er aanvullend aan fysieke informatievoorziening in het station kan worden gedaan. De reiziger is immers ook een belangrijke stakeholder. Door een fysieke plek in het station met informatie te organiseren, hoeft de reiziger niet naar ons te komen maar komen wij naar de reiziger toe.

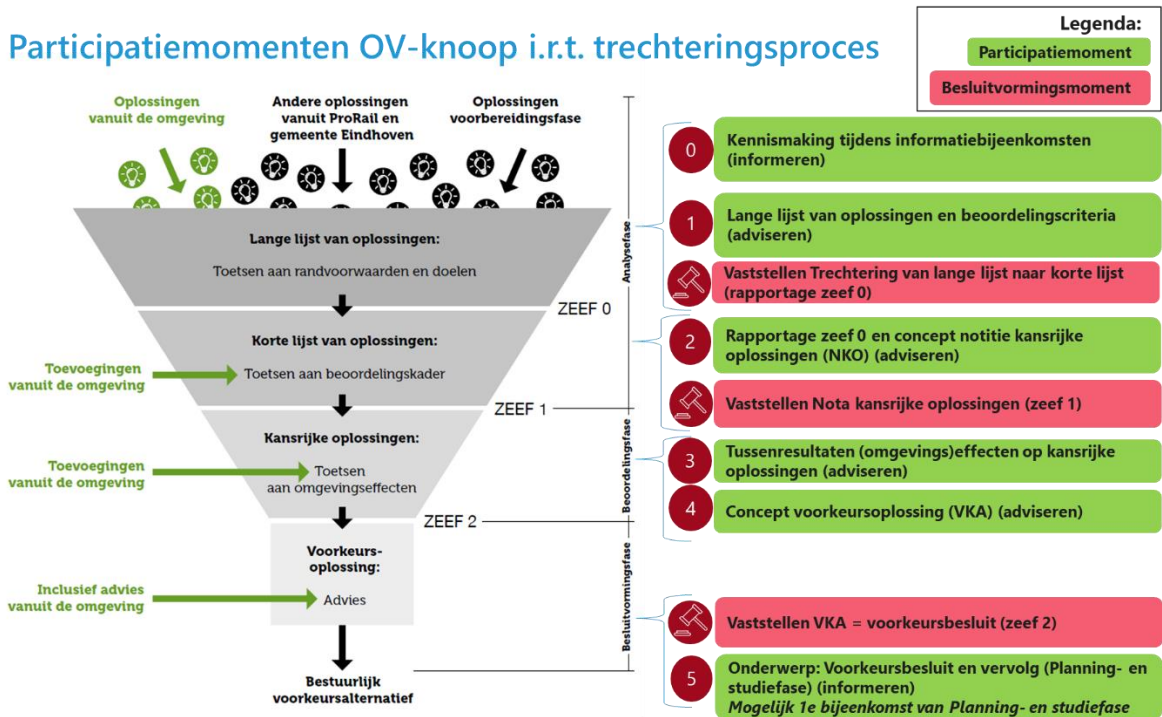
Participatiegroep A4: Het brede publiek (informer)

Deze groep bestaat uit eenieder die geen direct belang in of bij het project heeft, maar wel graag op de hoogte zou willen zijn van de planvorming van de OV-knoop. Voor deze groep ligt de nadruk meer op informeren, en minder op het ophalen van ideeën.

Deze groep wordt geïnformeerd via de gezamenlijke projectpagina voor de OV-knoop Eindhoven. Daarnaast kan iedereen zich aanmelden voor de nieuwsbrief van KnoopXL, waar de stand van zaken van alle ontwikkelingen binnen deze gebiedsontwikkeling aan bod komen. Ook de OV-knoop Eindhoven publiceert hier de stand van zaken. Meer hierover in hoofdstuk 6, Communicatie.

4.2 Participatiemomenten

Voor gebied A worden vooralsnog de participatiemomenten uit figuur 5 voorzien. In de figuur zijn deze weergegeven naast het trechteringsproces en met de bestuurlijke besluitvormingsmomenten. Door voortschrijdend inzicht kan het aantal en de inhoud van de participatiemomenten anders worden uitgevoerd dan hier beschreven. In dit hoofdstuk worden de verschillende participatiemomenten (0 t/m 5) toegelicht. Elk participatiemoment kent verschillende werkvormen, passend bij de te betrekken participatiegroepen (zie paragraaf 4.1).

Figuur 4: Trechteringsproces met participatie- en besluitvormingsmomenten

Het doel van het trechteringsproces is om van veel oplossingen naar uiteindelijk één voorkeursalternatief (VKA) te gaan per onderdeel van de OV-knoop maar wel in samenhang bekeken. Hiervoor gaat eerst de lange lijst (longlist) door zeef 0 zodat er een korte lijst (shortlist) met oplossingen ontstaat. Dit wordt beschreven en vastgesteld in de rapportage zeef 0. De oplossingen van de korte lijst worden verder uitgewerkt en gaan vervolgens door zeef 1, zodat er enkele kansrijke oplossingen overblijven. Dit wordt beschreven en vastgesteld in de rapportage zeef 1, ook wel Notitie Kansrijke Oplossingsrichtingen (NKO). Deze kansrijke oplossingen worden opnieuw verder uitgewerkt en gaan vervolgens door zeef 2, waardoor er één voorkeursalternatief overblijft (VKA). In elke stap kan er actief geparticipeerd worden. Over het besluit zullen belanghebbenden en belangstellenden geïnformeerd worden. Tijdens het gehele trechteringsproces wordt (actief) gezocht naar mogelijke koppelkansen³.

³ Een koppelkans is een (bovenwettelijke) maatregel of project dat raakt aan de MIRT-verkenning en (in)direct bijdraagt aan de doelstellingen daarvan of bijdraagt aan andere doelstellingen van partijen (zowel overheden als derden) om daarmee meerwaarde te creëren. Een koppelkans kan bijvoorbeeld mogelijkheden bieden om de leefbaarheid te verbeteren, problemen in de directe omgeving op te lossen, werk met werk te maken of andere kwaliteiten en functies toe te voegen aan de OV-knoop.

0. Informatiebijeenkomst – 20 en 28 november 2023

Onderwerp: Kennismaking

Participatieniveau: Informeren

Het doel van deze bijeenkomsten was om wederzijds kennis te maken en alle participatiegroepen te informeren over de MIRT-verkenning OV-knoop. Op deze bijeenkomst werd er daarom geen onderscheid gemaakt in participatievorm tussen de verschillende participatiegroepen en gebieden. Tijdens deze bijeenkomsten zijn er kansen en zorgen opgehaald. Oplossingsrichtingen zijn hier nog niet ter sprake gekomen.

Opbrengst:

- Voor de belanghebbenden en -stellenden: Eenieder is in de gelegenheid gebracht om meer te weten te komen over de plannen van de OV-knoop.
- Voor de verkenningen: Er is een eerste inzicht in zorgen, kansen en ideeën die bij de omgeving spelen.

1. Participatiemoment A1 - 2 april 2024

Onderwerp: Lange lijst van oplossingen en beoordelingscriteria

Participatieniveau: Adviseren

Het doel van dit participatiemoment bestaat hoofdzakelijk uit de volgende punten:

- Wij informeren over mogelijke oplossingsrichtingen (niet over het spoorstelsel)
- De omgeving adviseert over mogelijke oplossingsrichtingen (niet zijnde de spoorse lay-out)
- De omgeving adviseert over kansen, zorgen en ideeën over de OV-knoop t.b.v. mogelijke oplossingsrichtingen en criteria
- De omgeving adviseert over mogelijke koppelkansen
- Wij informeren over beoordelingscriteria zeef 0 en beoordelingscriteria zeef 1
- De omgeving adviseert over beoordelingscriteria zeef 1

Opbrengst:

- Voor de participanten: Actieve bijdragen aan de inhoud (oplossingsrichtingen en beoordelingscriteria), inzicht in datzelfde proces en inzicht in mogelijke oplossingen.
- Voor de verkenningen: Verrijken van (elementen van) oplossingsrichtingen en beoordelingscriteria zeef 1 en 2 én ophalen van kansen, zorgen en ideeën die doorontwikkeld worden naar oplossingsrichtingen, beoordelingscriteria zeef 1 en 2 of ontwerp-aandachtspunten.

2. Participatiemoment A2 – rond juni 2024

Onderwerp: Rapportage zeef 0 en concept Notitie Kansrijke Oplossingen (NKO)

Participatieniveau: Adviseren

Het tweede participatiemoment heeft de volgende doelen:

- Wij informeren over de resultaten van zeef 0. Dit is de korte lijst met oplossingen.
- Wij informeren over de concept beoordeling van de korte lijst en bijbehorende concept kansrijke oplossingsrichtingen (zeef 1).
- De omgeving adviseert over de concept beoordeling van de korte lijst en bijbehorende concept kansrijke oplossingsrichtingen (zeef 1).
- De omgeving adviseert over aandachtspunten voor oplossingen uit de korte lijst.
- Wij informeren over beoordelingscriteria zeef 2.
- De omgeving adviseert over beoordelingscriteria zeef 2.

Opbrengst:

- Voor de participanten: Inzicht in tussenresultaten van de verkenning en actief aanscherpen van de oplossingsrichtingen, beoordelingscriteria zeef 2 en concept beoordeling.
- Voor de verkenningen: Verrijken van concept beoordeling en bijbehorende concept kansrijke oplossingsrichtingen en aandragen beoordelingscriteria zeef 2 en ontwerpaandachtspunten.

3. Participatiemoment A3 - n.t.b., mogelijk rond januari 2025

Onderwerp: Tussenresultaten (omgevings)effecten op/van kansrijke oplossingen

Participatieniveau: Adviseren

Het doel van het derde participatiemoment is om:

- Wij informeren over definitieve beoordeling van de korte lijst, die leidt tot de kansrijke oplossingen (zeef 1)
- Wij informeren over de voorlopige beoordeling van de (omgevings)effecten op/van de kansrijke oplossingen.
- De omgeving adviseert over de voorlopige beoordeling van de (omgevings)effecten op/van de kansrijke oplossingen
- De omgeving adviseert over aandachtspunten voor kansrijke oplossingen.

Opbrengst:

- Voor de participanten: Inzicht in tussenresultaten van de verkenning en actief verrijken van de concept effecten en resultaten (zeef 2).
- Voor de verkenningen: Verrijken van de concept beoordeling van de effecten (zeef 2) en aandragen ontwerpaandachtspunten.

4. Participatiemoment A4 – n.t.b., mogelijk rond mei 2025

Onderwerp: Concept voorkeursoplossing (VKA)

Participatieniveau: Adviseren

Tijdens het vierde participatiemoment wordt het concept voorkeursalternatief voorgelegd en zijn de doelen als volgt:

- Wij informeren over de effecten en beoordeling van de kansrijke oplossingen (zeef 2) naar het concept voorkeursalternatief.
- De omgeving adviseert over de effecten en beoordeling van de kansrijke oplossingen (zeef 2) naar het concept voorkeursalternatief.

Opbrengst:

- Voor de participanten: Inzicht in de effecten, beoordeling van de kansrijke oplossingen en de conclusie daarvan in de vorm van een concept voorkeursalternatief. Alsmede bijdragen aan het advies richting besluitvormende bestuurders over het draagvlak van de (kansrijke) oplossingen in de omgeving.
- Voor de verkenningen: Bijdragen in het advies voor het voorkeursbesluit (draagvlak voor de (kansrijke) oplossingen in de omgeving).

5. Participatiemoment A5 - n.t.b., mogelijk rond december 2025

Onderwerp: Voorkeursbesluit en vervolgproces

Participatieniveau: Informeren

Het omgevingsadvies volgend uit participatiemoment 4 is meegenomen naar de besturen van gemeente Eindhoven, ProRail, de provincie Noord-Brabant, de Nederlandse Spoorwegen Stations en

de ministeries van Infrastructuur & Waterstaat en Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties. Deze besturen zullen samen de voorkeursbesluiten (in samenhang beschouwd) nemen (of het project uit-/afstellen). Indien het voorkeursbesluit is genomen wordt er een vijfde participatiemoment georganiseerd met als doel:

- Wij verzorgen terugkoppeling over het voorkeursbesluit.
- Wij informeren over het vervolgproces.

Indien mogelijk wordt deze bijeenkomst gecombineerd met de eerste bijeenkomst van de volgende fase van deze MIRT verkenning, de planning- en studiefase.

Opbrengst:

- Voor de participanten: Inzicht in de overwegingen die een rol hebben gespeeld bij besluitvorming voor het voorkeurkeursalternatief. Alsmede inzicht in het vervolg van de plannen.
- Voor de verkenningen: Transparantie en openheid over totstandkoming voorkeursalternatief.

Participatieaanpak gebied B

4.3 Participatiegroepen en bijbehorende werkvormen

Tijdens het participatieproces zijn er verschillende groepen te onderscheiden, deze groepen, hun rol en bijbehorende wijze van betrekken worden in dit hoofdstuk kort toegelicht.

Participatiegroep B1: Ketenpartners (coproduceren)

Deze groep bestaat uit alle direct betrokkenen bij het project, denk hierbij aan de gemeente Eindhoven, provincie Noord-Brabant, ProRail, spoorvervoerders en bevoegd gezag, zoals het waterschap en de veiligheidsregio. Zij hebben een coproducerende en/of meebeslissende rol in het proces.

Deze partijen worden intensief betrokken door middel van de reguliere projectstructuur en -overleggen, zoals ontwerpateliers.

Participatiegroep B2: Georganiseerde externe stakeholders (adviseren)

De groep bestaat uit alle georganiseerde partijen in en rond het gebied die in meer of mindere mate een belang hebben bij de OV-knoop. Denk hierbij aan organisaties met een economisch, zakelijk, en / of maatschappelijk belang, zoals grondeigenaren in het gebied, projectontwikkelaars, ondernemers, woningcorporaties, belangenverenigingen, (onderwijs)instellingen etc.

Deze groep wordt betrokken via vrijwel dezelfde participatiebijeenkomsten als participatiegroep 3. Vanwege het economische, zakelijke en/of maatschappelijke belang van deze groep is er voor hen op verzoek de mogelijkheid om 1-op-1 gesprekken te voeren of een vrije inloopspreekuur te organiseren.

Participatiegroep B3: Individuele externe stakeholders, zoals (toekomstige) bewoners en gebruikers van het gebied (adviseren)

Iedereen die niet vanuit een organisatie mee denkt over de toekomst van de OV-knoop, maar wél een persoonlijk belang heeft, behoort tot deze groep. Dit zijn onder meer de (toekomstige) bewoners en gebruikers van het gebied.

Deze groep wordt op drie manieren betrokken: middels participatiebijeenkomsten, online raadpleging en optioneel een Omgevingstafel (een selecte, vastere groep vertegenwoordigers van deze omgeving).

Participatiegroep B4: Gemeenteraad Eindhoven (raadplegen)

Deze groep vertegenwoordigt de inwoners van Eindhoven. Samen met het college Burgemeester en Wethouders vormt de gemeenteraad het bestuur van de gemeente. Deze groep wordt over mijlpaaldocumenten geïnformeerd en geraadpleegd.

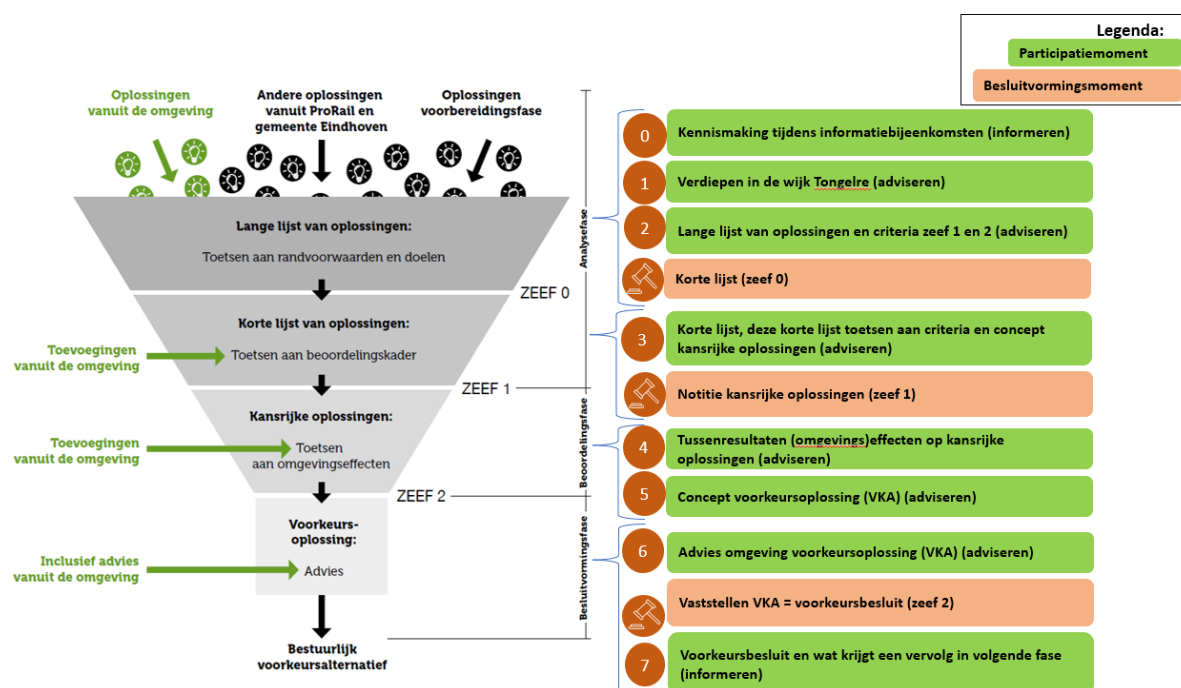
Participatiegroep B5: Het brede publiek (informer)

Deze groep bestaat uit eenieder die geen direct belang in of bij het project heeft, maar wel graag op de hoogte willen zijn van de plannen van de OV-knoop. Voor deze groep ligt de nadruk meer op informeren.

Deze groep wordt geïnformeerd via de gezamenlijke projectpagina voor de OV-knoop Eindhoven. Daarnaast kan iedereen zich aanmelden voor de nieuwsbrief van KnoopXL, waar de stand van zaken van alle ontwikkelingen binnen deze gebiedsontwikkeling aan bod komen. Ook de OV-knoop Eindhoven publiceert hier de stand van zaken.

4.4 Participatiemomenten

Voor gebied B worden vooralsnog de volgende participatiemomenten voorzien. In figuur 6 zijn deze weergegeven naast het trechteringsproces en met de bestuurlijke besluitvormingsmomenten. Door voortschrijdend inzicht kan het aantal en de inhoud van de participatiemomenten anders worden uitgevoerd dan hier beschreven. In dit hoofdstuk worden de verschillende participatiemomenten (0 t/m 7) toegelicht. Elk participatiemoment kent verschillende werkvormen, passend bij de te betrekken participatiegroepen (zie paragraaf 5.1).

Figuur 5: Trechteringsproces met participatie- en besluitvormingsmomenten gebied B

Het doel van het trechteringsproces is om van veel oplossingen naar uiteindelijk één voorkeursalternatief (VKA) te gaan voor de vrije kruising van de OV-knoop. Hiervoor gaat eerst de lange lijst door zeef 0 zodat er een korte lijst met oplossingen ontstaat. De oplossingen van de korte lijst worden verder uitgewerkt en gaan vervolgens door zeef 1, zodat er enkele kansrijke oplossingen overblijven. Dit wordt beschreven en vastgesteld in de rapportage zeef 1, ook wel Notitie Kansrijke Oplossingsrichtingen (NKO). Deze kansrijke oplossingen worden nog verder uitgewerkt en gaan vervolgens door zeef 2, waardoor er één voorkeursalternatief overblijft (VKA). In elke stap kan er actief geparticipeerd worden. Over het besluit zullen belanghebbenden en belangstellenden geïnformeerd worden.

0. Informatiebijeenkomst – 20 en 28 november 2023

Onderwerp: Kennismaking

Participatieniveau: Informeren

Het doel van deze bijeenkomsten was om wederzijds kennis te maken en alle participatiegroepen te informeren over de MIRT-verkenning OV-knoop. Op deze bijeenkomst werd er daarom geen onderscheid gemaakt in participatievorm tussen de verschillende participatiegroepen en gebieden. Tijdens deze bijeenkomsten zijn er kansen en zorgen opgehaald. Oplossingsrichtingen zijn hier nog niet ter sprake gekomen.

Opbrengst:

- Voor de belanghebbenden en -stellenden: Eenieder is in de gelegenheid gebracht om meer te weten te komen over de plannen van de OV-knoop.
- Voor de verkenningen: Er is een eerste inzicht in zorgen, kansen en ideeën die bij de omgeving spelen.

1. Participatiemoment B1 - 26 maart 2024

Onderwerp: Verdiepen in woon-, werk- en leefomgeving Tongelre

Participatieniveau: Adviseren

Het doel van dit participatiemoment bestaat hoofdzakelijk uit de volgende punten:

- De omgeving adviseert over actuele zorgen/issues in Tongelre, in de breedste zin van het woord
- De omgeving adviseert over hun toekomstbeeld van Tongelre

Opbrengst:

- Voor de participanten: Inzicht geven in issues en deze onder de aandacht brengen bij gemeente Eindhoven en ProRail en tevens actief meedenken over het gewenste toekomstbeeld voor Tongelre.
- Voor de verkenningen: Inzicht in zorgen die spelen over de toekomstige situatie en uit de gesprekken kunnen beoordelingscriteria worden afgeleid voor het trechteringsproces.

2. Participatiemoment B2 – rond mei 2024

Onderwerp: Lange lijst van oplossingen en beoordelingscriteria van de vrije kruising

Participatieniveau: Adviseren

Het doel van dit participatiemoment bestaat hoofdzakelijk uit de volgende punten:

- Wij informeren over mogelijke oplossingsrichtingen (niet over het spoorstelsel)
- De omgeving adviseert over mogelijke oplossingsrichtingen (niet over het spoorstelsel)
- De omgeving adviseert over kansen, zorgen en ideeën over de vrije kruising t.b.v. mogelijke oplossingsrichtingen en criteria
- Wij informeren over beoordelingscriteria zeef 0 en beoordelingscriteria zeef 1
- De omgeving adviseert over beoordelingscriteria zeef 1

Opbrengst:

- Voor de participanten: Actieve bijdragen aan de inhoud (oplossingsrichtingen en beoordelingscriteria), inzicht in datzelfde proces en inzicht in mogelijke oplossingen van de vrije kruising.
- Voor de verkenningen: Verrijken van (elementen van) oplossingsrichtingen en beoordelingscriteria zeef 1 en 2 én ophalen van kansen, zorgen en ideeën die

doorontwikkeld worden naar oplossingsrichtingen, beoordelingscriteria zeef 1 en 2 of ontwerpaandachtspunten.

3. Participatiemoment B3 – n.t.b. mogelijk rond oktober 2024

Onderwerp: Korte lijst en concept Notitie Kansrijke Oplossingen (NKO) van de vrije kruising

Participatieniveau: Adviseren

Het derde participatiemoment heeft de volgende doelen:

- Wij informeren over de resultaten van zeef 0. Dit is de korte lijst met oplossingen.
- Wij informeren over de concept beoordeling van de korte lijst en bijbehorende concept kansrijke oplossingsrichtingen (zeef 1).
- De omgeving adviseert over de concept beoordeling van de korte lijst en bijbehorende concept kansrijke oplossingsrichtingen (zeef 1).
- De omgeving adviseert over aandachtspunten voor oplossingen uit de korte lijst.
- Wij informeren over beoordelingscriteria zeef 2.
- De omgeving adviseert over beoordelingscriteria zeef 2.

Opbrengst:

- Voor de participanten: Inzicht in tussenresultaten van de verkenning en actief aanscherpen van de oplossingsrichtingen, beoordelingscriteria zeef 2 en concept beoordeling van de vrije kruising.
- Voor de verkenningen: Verrijken van concept beoordeling en bijbehorende concept kansrijke oplossingsrichtingen en aandragen beoordelingscriteria zeef 2 en ontwerpaandachtspunten.

4. Participatiemoment B4 - n.t.b. mogelijk rond februari 2025

Onderwerp: Tussenresultaten (omgevings)effecten op/van kansrijke oplossingen van de vrije kruising

Participatieniveau: Adviseren

Het doel van het vierde participatiemoment is om:

- Wij informeren over definitieve beoordeling van de korte lijst, die leidt tot de kansrijke oplossingen (zeef 1)
- Wij informeren over de voorlopige beoordeling van de (omgevings)effecten op/van de kansrijke oplossingen.
- De omgeving adviseert over de voorlopige beoordeling van de (omgevings)effecten op/van de kansrijke oplossingen
- De omgeving adviseert over aandachtspunten voor kansrijke oplossingen.

Opbrengst:

- Voor de participanten: Inzicht in tussenresultaten van de verkenning en actief verrijken van de concept effecten en resultaten (zeef 2) van de vrije kruising.
- Voor de verkenningen: Verrijken van de concept beoordeling van de effecten (zeef 2) en aandragen ontwerpaandachtspunten.

5. Participatiemoment B5 – n.t.b. mogelijk rond mei 2025

Onderwerp: Concept voorkeursoplossing (VKA) van de vrije kruising

Participatieniveau: Adviseren

Tijdens het vijfde participatiemoment wordt het concept voorkeursoplossing voor de vrije kruising voorgelegd en zijn de doelen als volgt:

- Wij informeren over de effecten en beoordeling van de kansrijke oplossingen (zeef 2) naar het concept voorkeursalternatief.

- De omgeving adviseert over de effecten en beoordeling van de kansrijke oplossingen (zie 2) naar het concept voorkeursalternatief.

Opbrengst:

- Voor de participanten: Inzicht in de effecten, beoordeling van de kansrijke oplossingen en de conclusie daarvan in de vorm van een concept spoorse voorkeursoplossing van de vrije kruising.
- Voor de verkenningen: Inzicht in het omgevingsdraagvlak voor de spoorse voorkeursoplossing van de vrije kruising.

6. Participatiemoment B6 – n.t.b. mogelijk rond juni 2025

Onderwerp: Advies opmaken voorkeursoplossing omgeving

Participatieniveau: Adviseren

Tijdens dit participatiemoment wordt het advies opgemaakt over de voorkeursoplossing van de omgeving van een vrije kruising:

- De omgeving adviseert over (elementen van) de voorkeursoplossing van de omgeving, inclusief toelichting.

Opbrengst:

- Voor de participanten: Bijdrage aan de rapportage voorkeursalternatief (VKA) voor besluitvormende bestuurders, met daarin voor de omgeving belangrijke elementen en voorkeursoplossing van een vrije kruising.
- Voor de verkenningen: Verrijking van de voorkeursoplossing door een rapportage voorkeursalternatief (VKA) aan bestuurders aan te kunnen bieden, met daarin opgenomen onderbouwing van de voorkeursoplossing vanuit het spoor en vanuit de omgeving.

7. Participatiemoment B7 – n.t.b. mogelijk rond december 2025

Onderwerp: Voorkeursbesluit en vervolgproces voor de vrije kruising

Participatieniveau: Informeren

Het omgevingsadvies volgend uit participatiemoment B6 wordt meegenomen naar de besturen van gemeente Eindhoven, ProRail, de provincie Noord-Brabant, de Nederlandse Spoorwegen Stations en de ministeries van Infrastructuur & Waterstaat en Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties. Deze besturen zullen samen de voorkeursbesluiten (in samenhang beschouwd) nemen (of het project uit-/afstellen). Indien het voorkeursbesluit is genomen wordt er een zevende participatiemoment georganiseerd met als doel:

- Wij verzorgen terugkoppeling geven over het voorkeursbesluit.
- Wij informeren over het vervolgproces.

Indien mogelijk wordt deze bijeenkomst gecombineerd met de eerste bijeenkomst van de volgende fase van deze MIRT verkenning; de planning- en studiefase.

Opbrengst:

- Voor de participanten: Inzicht in de overwegingen die een rol hebben gespeeld bij besluitvorming voor het voorkeursalternatief. Alsmede inzicht in het vervolg van de plannen.
- Voor de verkenningen: Transparantie en openheid over totstandkoming voorkeursalternatief.

5 Communicatie

Communicatie betreft het informeren. Dat gebeurt zowel tijdens participatiesessies voor georganiseerde en individuele stakeholders, als voor het brede publiek voor beide gebieden.

Participatiesessies

Deze communicatie dient tijdig, duidelijk, begrijpelijk en compleet te zijn en waar mogelijk voorzien van visualisaties om de plannen beter inzichtelijk te maken voor iedereen. Overwegingen worden transparant gedeeld. De communicatie-activiteiten ondersteunen het participatieproces en zorgen voor duidelijkheid over het proces.

Brede publiek

Deze groep bestaat uit eenieder die geen direct belang in of bij het project heeft, maar wel graag op de hoogte willen zijn van de plannen van de OV-knoop. Voor deze groep ligt de nadruk meer op informeren.

Deze groep wordt geïnformeerd via de gezamenlijke projectpagina voor de OV-knoop Eindhoven (www.ovknoopeindhoven.nl). Op de gezamenlijke projectenpagina worden inhoudelijke producten geplaatst, nadat deze bestuurlijk zijn vastgesteld:

- Startbeslissing
- Plan van Aanpak
- Notitie Kansrijke Oplossingen
- Het Verkenningenrapport
- Het uiteindelijke voorkeursbesluit.

Daarnaast worden participatieproducten hier geplaatst, zoals:

- Participatieplan (kort, volledig en uitwerking)
- Projectinformatie zoals de opdracht, de verschillende projectonderdelen, het te doorlopen MIRT-proces van een verkenning, globale planning, etc
- Sfeer-/participatieverslagen
- Participatieverantwoordingsrapport

Ook kan iedereen zich aanmelden voor de nieuwsbrief van KnoopXL⁴, waar de stand van zaken van alle ontwikkelingen binnen deze gebiedsontwikkeling aan bod komen. Ook de OV-knoop Eindhoven publiceert hier de stand van zaken.

4

<https://mailing.eindhoven.nl/mailcamp/subscribeform.php?form=13&token=176905270f17db86146b7b95837da2871706272700>

Bijlage: Totaaloverzicht bijeenkomsten gebied A en B

Sessie nr.	Datum	Gebied	Onderwerp
0	Nov 2023	A en B	Kennismaking project en buren
B1	26 Mrt 2024	B	Leefbaarheid van Tongelre bespreken
A1	2 apr 2024	A	Oplossingen en criteria ophalen
B2	Mei 2024	B	Oplossingen en criteria ophalen
A2	Jun 2024	A	Resultaten zeef 0 Concept NKO (zeef 1)
B3	Okt 2024	B	Resultaten zeef 0 Concept NKO (zeef 1)
A3	Jan 2025	A	Tussenresultaten effecten
B4	Feb 2025	B	Tussenresultaten effecten
A4	Mei 2025	A	Concept voorkeursoplossing (zeef 2)
B5	Mei 2025	B	Concept voorkeursoplossing (zeef 2)
B6	Juni 2025	B	Bijdrage advies VKA omgeving
A5 B7	Dec 2025	B	Voorkeursbesluit en vervolg